Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 2 september 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Tillnärmning av lagstiftning – Betaltjänster på den inre marknaden – Direktiv 2007/64/EG – Artiklarna 58 och 60 – Betaltjänstanvändare – Underrättelse om icke auktoriserade betalningstransaktioner – Betaltjänstleverantörens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner – Ansvarstalan väckt av en betaltjänstanvändares borgensman”

I mål C-337/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike) genom beslut av den 16 juli 2020, som inkom till domstolen den 23 juli 2020, i målet

DM,

LR

mot

Caisse régionale de Crédit agricole mutuel (CRCAM) – Alpes-Provence,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Vilaras (referent) samt domarna N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin och K. Jürimäe,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Frankrikes regering, genom N. Vincent och E. de Moustier, båda i egenskap av ombud,

– Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Vláčil och J. Očková, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: franska.

– Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av F. Meloncelli, avvocato dello Stato,

– Europeiska kommissionen, genom H. Tserepa-Lacombe och T. Scharf, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 8 juli 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (EUT L 319, 2007, s. 1 och rättelse i EUT L 187, 2009, s. 5).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan DM, i egenskap av verkställande direktör för bolaget Groupe centrale automobile SARL (nedan kallat GCA), och borgensmannen LR, som gått i solidariskt borgen för GCA, å ena sidan, och kreditinstitutet Caisse régionale de Crédit agricole mutuel d'Alpes-Provence (nedan kallat CRCAM), å andra sidan, angående det sistnämndas avtalsrättsliga ansvar enligt allmänna rättsregler för sitt åsidosättande av omsorgsplikten.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

3 I skäl 1 i direktiv 2007/64 angavs följande:

”Det är avgörande för inrättandet av den inre marknaden att alla inre gränser i [Europeiska unionen] avlägsnas för att möjliggöra fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital. Därför är en väl fungerande inre marknad för betaltjänster mycket viktig. För närvarande utgör emellertid bristen på harmonisering inom detta område ett hinder för en fungerande sådan marknad.”

4 Skäl 4 i direktivet hade följande lydelse:

”Det är därför mycket viktigt att en modern och konsekvent rättslig ram för betaltjänster fastställs på [unionsnivå] – oavsett om dessa tjänster är kompatibla eller inte med det system som härrör från finanssektorns initiativ för ett gemensamt eurobetalningsområde – och att denna är neutral och garanterar lika spelregler för samtliga betalningssystem, så att konsumenternas valfrihet upprätthålls, vilket bör innebära ett avsevärt steg framåt när det gäller kostnader för konsumenterna, säkerhet och effektivitet jämfört med befintliga nationella system.”

5 Skäl 31 i nämnda direktiv hade följande lydelse:

”För att minska riskerna med och konsekvenserna av icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner bör betaltjänstanvändaren så snart som möjligt informera betaltjänstleverantören om alla invändningar vad gäller påstått icke auktoriserade eller felaktigt

genomförda betalningstransaktioner, under förutsättning att betaltjänstleverantören har uppfyllt sin informationsskyldighet enligt detta direktiv. Om tidsfristen för att underrätta betaltjänstleverantören respekteras av betaltjänstanvändaren, bör denne ha möjlighet att föra talan inom de preskriptionstider som föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Detta direktiv bör inte påverka andra tvister mellan betaltjänstanvändare och betaltjänstleverantörer.”

6 I skäl 47 i samma direktiv angavs följande:

”Betalarens betaltjänstleverantör bör ha ansvaret för att betalningar utförs korrekt, särskilt vad gäller betalning av hela betalningstransaktionens belopp och tiden för utförandet, samt fullt ansvar, om andra parter i betalningskedjan fram till betalningsmottagarens konto eventuellt inte agerar på rätt sätt. Det följer av detta ansvar att betalarens betaltjänstleverantör, när hela beloppet inte krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, bör korrigera betalningstransaktionen eller utan onödigt dröjsmål omedelbart återbetala den berörda delen av transaktionsbeloppet till betalaren, utan att detta påverkar eventuella andra anspråk som kan komma att ställas enligt nationell lagstiftning. Detta direktiv bör endast gälla skyldigheter och ansvar enligt avtalet mellan betaltjänstanvändaren och dennes betaltjänstleverantör. …”

7 I artikel 1.2 i direktiv 2007/64 föreskrevs följande:

”I detta direktiv fastställs även bestämmelser om krav på klara villkor för och tydlig information om betaltjänster samt om betaltjänstanvändarnas och betaltjänstleverantörernas respektive rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande av betaltjänster som regelbunden sysselsättning eller affärsverksamhet.”

8 Artikel 2 i direktivet hade följande lydelse:

”1. Detta direktiv ska tillämpas på betaltjänster som tillhandahålls inom [unionen]. Avdelningarna III och IV i detta direktiv ska dock, med undantag av artikel 73, endast tillämpas när såväl betalarens som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, eller den ende betaltjänstleverantören i en betalningstransaktion, är etablerad i [unionen].

2. Avdelningarna III och IV ska tillämpas på betaltjänster som genomförs i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet.

3. Medlemsstaterna får undanta alla institut som avses i artikel 2 i [Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (EUT L 177, 2006, s. 1)] från tillämpningen av alla eller vissa bestämmelser i det här direktivet, med undantag av de som avses i första och andra strecksatserna i den artikeln.”

9 I artikel 4 i direktiv 2007/64 föreskrevs följande:

”I detta direktiv gäller följande definitioner:

…

7. *betalare*: en fysisk eller juridisk person som är betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta betalkonto eller, om det inte finns något betalkonto, en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder.

8. *betalningsmottagare*: en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel som har omfattats av en betalningstransaktion.

…

10. *betaltjänstanvändare*: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper.

…”

10 I artikel 51.1 i direktivet föreskrevs följande:

”Om betaltjänstanvändaren inte är konsument, får parterna avtala om att artiklarna 52.1 och 54.3 samt artiklarna 59, 61, 62, 63, 66 och 75 helt eller delvis inte ska tillämpas. Parterna får även avtala om en annan tidsfrist än den som fastställs i artikel 58.”

11 Artikel 58 i direktiv 2007/64 hade följande lydelse:

”Betaltjänstanvändaren ska få rättelse av betaltjänstleverantörens sida endast om han, när han får kännedom om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner som ger upphov till en fordran även sådan som följer av artikel 75, underrättar sin betaltjänstleverantör utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen, utom, i förekommande fall, om betaltjänstleverantören varken har lämnat information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med avdelning III.”

12 I artikel 59.1 i direktivet föreskrevs följande:

”Om en betaltjänstanvändare nekar till att ha auktoriserat en genomförd betalningstransaktion eller hävdar att betalningstransaktionen inte har genomförts på korrekt sätt, ska medlemsstaterna kräva att hans betaltjänstleverantör ska kunna styrka att betalningstransaktionen autentiserats, registrerats korrekt, kontoförts och inte påverkats av ett tekniskt fel eller någon annan bristfällighet.”

13 Artikel 60 i direktivet hade följande lydelse:

”1. Vid icke auktoriserade betalningstransaktioner ska medlemsstaterna, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58, se till att betalarens betaltjänstleverantör omedelbart betalar tillbaka beloppet för den icke auktoriserade betalningstransaktionen till betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

2. Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betalaren och hans betaltjänstleverantör.”

14 I artikel 75.1 första och andra styckena i direktivet föreskrevs följande:

”Om en betalningsorder har initierats av betalaren, ska dennes betaltjänstleverantör inför betalaren ansvara för att betalningstransaktionen genomförs korrekt, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58, artikel 74.2 och 74.3 och artikel 78 om han inte för betalaren och i förekommande fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör kan styrka att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har mottagit betalningstransaktionens belopp i enlighet med artikel 69.1, i vilket fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska vara ansvarig inför betalningsmottagaren för att betalningstransaktionen genomförs korrekt.

Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt det första stycket ska denne utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet av den icke genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren och i förekommande fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.”

15 Artikel 86.1 i direktiv 2007/64 hade följande lydelse:

”Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 30.2, 33, 34.2, 45.6, 47.3, 48.3, 51.2, 52.3, 53.2, 61.3, 72 och 88 får medlemsstaterna i den mån detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser inte behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i detta direktiv.”

16 Direktiv 2007/64 har ersatts av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 2015, s. 35, och rättelse i EUT L 102, 2018, s. 97).

17 Artikel 71.1, artikel 73.1, artikel 89.1 och artikel 107.1 i direktiv 2015/2366 överensstämmer med innehållet i artikel 58, artikel 60.1, artikel 75.1 första och andra styckena respektive artikel 86.1 i direktiv 2007/64.

Fransk rätt

18 I artikel L. 133-18 i Code monétaire et financier (penning- och finanslagen), i dess lydelse enligt beslut nr 2009–866 av den 15 juli 2009 om villkoren för tillhandahållande av betaltjänster och om inrättande av betalningsinstitut (JORF av den 16 juli 2009, text nr 13) (nedan kallad penning- och finanslagen), föreskrivs följande:

”Om användaren har informerat om en icke auktoriserad betalningstransaktion på de villkor som anges i artikel L. 133-24, ska betalarens betaltjänstleverantör omedelbart betala tillbaka beloppet för den icke auktoriserade betalningstransaktionen till betalaren och i tillämpligt fall återställa det debiterade kontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

Betalaren och dennes betaltjänstleverantör kan avtala om ytterligare ersättning.”

19 Artikel L. 133-24 i penning- och finanslagen har följande lydelse:

”Betaltjänstanvändaren ska utan dröjsmål underrätta sin betaltjänstleverantör senast 13 månader efter debiteringsdagen, vid äventyr av preklusion, utom om betaltjänstleverantören varken har lämnat information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med kapitel IV i avdelning 1 i kapitel III.

Utom i de fall då användaren är en fysisk person som handlar för ändamål som inte är yrkesmässigt, får parterna besluta att avvika från bestämmelserna i denna artikel.”

20 Artikel 1147 i Code civil (civillagen), i den lydelse som är tillämplig på det nationella målet har följande lydelse:

”Gäldenären är i förekommande fall skyldig att utge skadestånd när denne antingen inte har uppfyllt sin förpliktelse eller har dröjt med uppfyllelsen därav, såvida inte gäldenären kan visa att den

uteblivna uppfyllelsen beror på en omständighet som denne inte kan lastas för och att handlandet inte har skett i ond tro.”

21 I artikel 2313 i civillagen föreskrivs följande:

”Borgensmannen kan gentemot borgenären göra gällande alla de invändningar som huvudgäldenären kan göra och som är hänförliga till skulden.

Borgensmannen kan dock inte göra invändningar som är rent personliga för gäldenären.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

22 CRCAM beviljade, den 22 december 2008, GCA en checkräkningskredit, vilken garanterades genom LR:s solidariska borgensåtagande.

23 Efter att ha sagt upp denna kredit krävde CRCAM betalning av LR i egenskap av borgensman. LR gjorde gällande att CRCAM hade begått ett fel genom att göra överföringar till tredje man utan GCA:s tillstånd och att beloppet för dessa överföringar skulle dras av från de belopp som LR krävdes på.

24 Cour d’appel d’Aix-en-Provence (Appellationsdomstolen i Aix-en-Provence, Frankrike) fann med stöd av artikel L. 133-24 i penning- och finanslagen att LR:s invändningar inte kunde tas upp till prövning på grund av att den frist på 13 månader som föreskrivs i nämnda bestämmelse inte hade iakttagits och att invändningarna därför hade drabbats av preklusion.

25 LR har i sitt överklagande till Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike) anfört att hans rätt enligt artikel L. 133-24 i penning- och finanslagen att bestrida nämnda överföringar är prekluderad, eftersom den frist på 13 månader som föreskrivs i detta avseende har överskridits.

26 LR har emellertid hävdat att den omedelbara återbetalning av icke auktoriserade betalningstransaktioner som betaltjänstanvändaren underrättar sin bank om, som föreskrivs i artikel L. 133-18 i penning- och finanslagen, inte utgör hinder för att banken åläggs ansvar enligt allmänna rättsregler när den har åsidosatt sin omsorgsplikt.

27 Enligt LR innebär de överföringar som är i fråga i det nationella målet och som CRCAM har genomfört utan GCA:s auktorisation ett avtalsbrott som ska gottgöras med stöd av artikel 1147 i civillagen, eftersom de av LR sålunda anförda invändningarna inte är personliga för detta bolag, utan även direkt berör honom.

28 LR har hävdat att Cour d’appel d’Aix-en-Provence (Appellationsdomstolen i Aix-en-Provence) bland annat har åsidosatt artikel 1147 i civillagen, genom att slå fast att LR:s invändningar mot belopp, som varit föremål för de överföringar som är i fråga i det nationella målet, inte kunde tas upp till prövning på grund av preklusion, eftersom funktionen hos det konto som avses i det nationella målet reglerades av bestämmelserna i penning- och finanslagen.

29 Mot denna bakgrund beslutade Cour de cassation (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och hänskjuta följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1. Ska artikel 58 i [direktiv 2007/64] tolkas så, att den inrättar ett ansvarssystem för icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner från betaltjänstleverantörens sida, som utesluter all möjlighet att väcka talan om civilrättsligt ansvar enligt allmänna rättsregler avseende samma faktiska omständigheter vid leverantörens underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter enligt nationell rätt, i synnerhet när betaltjänstanvändaren har underlåtit att inom 13 månader från debiteringsdagen underrätta betaltjänstleverantören om att betalningstransaktionen inte var auktoriserad eller hade utförts felaktigt?

2. Om den första frågan besvaras jakande, utgör då samma artikel hinder mot att betaltjänstanvändarens borgensman, avseende samma faktiska omständigheter, gör gällande betaltjänstleverantörens och borgenmottagarens civilrättsliga ansvar enligt allmänna rättsregler, för att bestrida det skuldbelopp för vilka borgensmannen står garant?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

30 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 58 och artikel 60.1 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att de utgör hinder mot att betaltjänstanvändare kan göra gällande betaltjänstleverantörens ansvar med stöd av ett annat ansvarssystem än det som föreskrivs i dessa bestämmelser när betaltjänstanvändaren i fråga inte har fullgjort sin underrättelseskyldighet enligt nämnda artikel 58.

31 Enligt fast rättspraxis ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i. Bakgrunden till en unionsbestämmelse kan även ge relevanta upplysningar om tolkningen av densamma (dom av den 24 mars 2021, MCP, C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, punkt 37 och där angiven rättspraxis).

32 Vad för det första gäller ordalydelsen i punkt 1 i artikel 60 i direktiv 2007/64, som har rubriken ”Betaltjänstleverantörens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner”, föreskrivs i denna punkt att vid icke auktoriserade betalningstransaktioner ska medlemsstaterna, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 58 i detta direktiv, se till att betalarens tjänsteleverantör omedelbart betalar tillbaka beloppet för den icke auktoriserade betalningstransaktionen till betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

33 Vidare föreskrivs i artikel 58 i direktivet, till vilken det hänvisas i artikel 60.1 däri, en allmän skyldighet för betaltjänstanvändaren att anmäla transaktioner som inte godkänts eller genomförts felaktigt. En rättelse av en sådan transaktion är således endast möjlig om användaren underrättar sin betaltjänstleverantör om transaktionen senast 13 månader efter den aktuella debiteringsdagen.

34 Det framgår således av såväl hänvisningen i artikel 60.1 i direktiv 2007/64 till artikel 58 i samma direktiv som av skäl 31 i direktivet, att ansvarssystemet vid icke auktoriserade betalningar från betaltjänstleverantörens sida är avhängigt av att användaren av dessa tjänster anmäler icke auktoriserade transaktioner till betaltjänstleverantören.

35 Uttrycket ”utan att det påverkar tillämpningen av artikel 58” i artikel 60.1 i direktiv 2007/64 innebär i detta hänseende, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 40 i förslaget till avgörande, att artikel 58 i direktivet inte får åsidosättas, vilket innebär att betaltjänstleverantören inte kan hållas ansvarig för en icke auktoriserad transaktion efter utgången av den frist som föreskrivs i artikel 58.

36 En användare som underlåter att underrätta sin betaltjänstleverantör om en icke auktoriserad transaktion senast tretton månader efter debiteringsdagen för denna transaktion kan således inte hålla leverantören ansvarig, och inte ens med stöd av allmän rätt, och kan därmed inte heller få beloppet för den icke auktoriserade transaktionen återbetalt.

37 För det andra bekräftas den bokstavliga tolkningen av artikel 60.1 i direktiv 2007/64 av en kontextuell tolkning av denna bestämmelse.

38 Artiklarna 58 och 60 i direktivet återfinns nämligen i kapitel 2, som har rubriken ”Auktorisering av betalningstransaktioner”, i avdelning IV som innehåller fem kapitel och har rubriken ”Rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster”, varvid skyldigheten att underrätta betaltjänstleverantören senast 13 månader efter debiteringsdagen ska tillämpas såväl vid icke auktoriserade transaktioner enligt artikel 60 i direktivet som vid transaktioner som inte genomförts eller genomförts bristfälligt enligt artikel 75 i samma direktiv.

39 Enligt systematiken i detta ansvarssystem är skyldigheten för betaltjänstanvändaren att anmäla icke auktoriserade transaktioner ett villkor för att systemet ska kunna tillämpas till förmån för användaren, även kallad betalare enligt vissa bestämmelser i direktiv 2007/64.

40 Genom artikel 59 i direktivet införs vidare i ansvarssystemet vid icke auktoriserade transaktioner en bevisbördemekanism till förmån för betaltjänstanvändaren. Bevisbördan ligger i huvudsak på betaltjänstleverantören, som ska styrka att betalningstransaktionen har autentiserats, registrerats korrekt och kontoförts. Bevisreglerna i artikel 59 innebär i praktiken att betaltjänstleverantören, så snart den underrättelse som föreskrivs i artikel 58 i direktivet har gjorts inom den däri föreskrivna fristen, åläggs en omedelbar återbetalningsskyldighet i enlighet med artikel 60.1 i direktivet.

41 Domstolen konstaterar att det i artikel 86 i direktiv 2007/64, som har rubriken ”Fullständig harmonisering”, föreskrivs att ”[u]tan att det påverkar tillämpningen av [flera däri nämnda artiklar i direktivet] får medlemsstaterna i den mån detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser inte behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i detta direktiv”. Ingen av artiklarna 58, 59 och 60 i samma direktiv ingår bland de bestämmelser för vilka medlemsstaterna enligt artikel 86 har ett handlingsutrymme i syfte att genomföra dessa bestämmelser.

42 Av detta följer att det ansvarssystem för betaltjänstleverantörer som föreskrivs i artikel 60.1 i direktiv 2007/64 och i artiklarna 58 och 59 i direktivet har varit föremål för en fullständig harmonisering, vilket innebär att medlemsstaterna inte kan behålla ett parallellt ansvarssystem med avseende på samma ansvarsgrundande händelse.

43 För det tredje bekräftas den bokstavliga och den kontextuella tolkningen av artiklarna 58 och 60.1 i direktiv 2007/64 av en teleologisk tolkning av dessa bestämmelser.

44 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 58 i förslaget till avgörande framgår det bland annat av skälen 1 och 4 i direktivet att unionslagstiftaren har velat skapa en inre marknad för betaltjänster genom att ersätta de 27 befintliga nationella systemen, vars samexistens gav upphov till bristande rättssäkerhet, med harmoniserade rättsliga bestämmelser som definierar betaltjänstanvändarnas och betaltjänstleverantörernas rättigheter och skyldigheter.

45 Det harmoniserade ansvarssystemet för icke auktoriserade eller felaktigt utförda transaktioner, som införts genom direktiv 2007/64, får bara konkurrera med ett alternativt ansvarssystem i nationell rätt avseende samma omständigheter och samma grund under förutsättning att detta inte skadar den harmoniserade ordningen och inte undergräver direktivets syfte och ändamålsenliga verkan.

46 Ett konkurrerande ansvarssystem som möjliggör för betaltjänstanvändaren att, efter utgången av fristen på 13 månader och utan att ha anmält den icke auktoriserade transaktionen i fråga, göra gällande betaltjänstleverantörens ansvar för denna transaktion, är således oförenligt med direktiv 2007/64.

47 För det fjärde ger bakgrunden till direktiv 2007/64 stöd för den tolkning som följer av en bokstavlig, en kontextuell och en teleologisk tolkning av artikel 60.1 i detta direktiv.

48 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 44–46 i förslaget till avgörande visade det sig snabbt, under det lagstiftningsförfarande som ledde fram till antagandet av direktiv 2007/64, att det var nödvändigt att införa en enhetlig underrättelsefrist för betaltjänstanvändaren i händelse av icke auktoriserade transaktioner eller transaktioner som inte genomförts eller genomförts felaktigt, för att garantera rättssäkerheten för betaltjänstanvändaren och dess betaltjänstleverantör.

49 I detta hänseende har såväl ordförandeskapet i Europeiska unionens råd, genom dess förslag av den 15 juni 2006 (8623/06 ADD), som Europaparlamentet, bland annat i dess rapport av den 20 september 2006 angående Europaparlamentets och rådets förslag till direktiv om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/1/EG, 2000/12/EG och 2002/65/EG (COM(2005) 603 – C6-0411/2005 – 2005/0245(COD)), och Ekonomiska och sociala kommittén i sitt yttrande av den 23 december 2006 på temat ”Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram: Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2000/12/EG och 2002/65/EG” (KOM(2005) 603 slutlig) tydliggjort det nödvändiga i att säkerställa en sådan rättssäkerhet och i detta syfte föreskriva att betalningstransaktionen efter utgången av en underrättelsefrist för betaltjänstanvändaren ska anses vara slutgiltig.

50 Unionslagstiftaren har således valt att införa underrättelseskyldigheten avseende icke auktoriserade eller felaktigt utförda transaktioner i en särskild bestämmelse, i förevarande fall artikel 58 i direktiv 2007/64, i vilken det fastställs en frist på högst 13 månader, och att i bestämmelsen om betaltjänstleverantörens ansvar, det vill säga artikel 60 i direktivet, uttryckligen hänvisa till denna skyldighet.

51 Unionslagstiftaren har sålunda på ett så tydligt sätt som möjligt fastställt sambandet mellan betaltjänstleverantörens ansvar och betaltjänstanvändarens skyldighet att inom 13 månader anmäla eventuella icke auktoriserade transaktioner för att kunna hålla leverantören ansvarig.

Lagstiftaren har härigenom även gjort det entydiga valet att inte tillåta betaltjänstanvändaren att i händelse av en icke auktoriserad transaktion väcka ansvarstalan mot tjänsteleverantören efter utgången av denna frist.

52 Av det anförda följer att den första frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 58 och artikel 60.1 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att de utgör hinder mot att betaltjänstanvändare kan göra gällande betaltjänstleverantörens ansvar med stöd av ett annat ansvarssystem än det som föreskrivs i dessa bestämmelser när betaltjänstanvändaren i fråga inte har fullgjort sin underrättelseskyldighet enligt nämnda artikel 58.

Den andra frågan

53 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 58 och artikel 60.1 i direktiv 2007/64, för det fall den första frågan besvaras jakande, ska tolkas så, att de utgör hinder mot att betaltjänstanvändarens borgensman, på grund av betaltjänstleverantörens åsidosättande av sina skyldigheter avseende en icke auktoriserad transaktion, gör gällande allmänna nationella regler om ersättningsansvar i avtalsförhållanden gentemot denna leverantör, som är mottagare av borgen.

54 Det ska för det första påpekas att det i artikel 1.2 i direktiv 2007/64 anges att direktivet fastställer betaltjänstanvändarnas och betaltjänstleverantörernas respektive rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande av betaltjänster som regelbunden sysselsättning eller affärsverksamhet, i enlighet med skäl 47 i direktivet, där det anges att direktivet endast gäller ”skyldigheter och ansvar enligt avtalet mellan betaltjänstanvändaren och dennes betaltjänstleverantör”.

55 Vidare framgår det av artikel 2 i direktivet att detta är tillämpligt på betaltjänster som tillhandahålls inom unionen med preciseringen att avdelning IV i detta direktiv, där artiklarna 58–60 återfinns, dock endast ska tillämpas när såväl betalarens som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, eller den ende betaltjänstleverantören i en betalningstransaktion, är etablerad i unionen.

56 Det framgår således av de sistnämnda bestämmelserna att direktiv 2007/64 avser förhållandet mellan betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören, utan att i någon bestämmelse i direktivet nämna betaltjänstanvändares borgensman.

57 I detta hänseende definieras begreppet betaltjänstanvändare i artikel 4 punkt 10 i direktivet som ”en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper”. I punkterna 7 och 8 i denna artikel definieras ”betalare” som en fysisk eller juridisk person som är betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta betalkonto eller, om det inte finns något betalkonto, en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder och ”betalningsmottagare” som en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel som har omfattats av en betalningstransaktion.

58 Borgensförbindelsen är emellertid ett separat avtal i förhållande till det avtal som binder borgenären till gäldenären, genom vilken borgensmannen, som inte är part i det sistnämnda avtalsförhållandet, åtar sig att garantera borgenären, i förevarande fall betaltjänstleverantören, betalning av vad gäldenären, i förevarande fall betaltjänstanvändaren, kan bli skyldig denne i form av en säkerställd fordran, det vill säga den skuld som gäldenären har gentemot borgenären.

59 Borgensmannen omfattas inte av begreppet betaltjänstanvändare, eftersom dess roll inte på något sätt kan liknas vid den som ”betalare” eller ”betalningsmottagare” har, enligt artikel 4 punkterna 7 och 8 i direktiv 2007/64.

60 I direktivet fastställs således endast rättigheter och skyldigheter för betaltjänstleverantörer och betaltjänstanvändare och avser inte situationen för betaltjänstanvändarnas borgensmän.

61 När det gäller det ansvarssystem för betaltjänstleverantören som föreskrivs i artikel 60.1 i direktiv 2007/64, anges i denna bestämmelse endast betalaren som betalningsmottagare för återbetalningen av en icke auktoriserad betalningstransaktion.

62 I artikel 58 i direktivet föreskrivs för sin del endast en underrättelseskyldighet för betaltjänstanvändaren, under förutsättning att betaltjänstleverantören, i enlighet med avdelning III i direktivet, har tillhandahållit betaltjänstanvändaren eller för denne tillgängliggjort information om den icke auktoriserade, icke utförda eller felaktigt utförda betalningstransaktionen.

63 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 86 i sitt förslag till avgörande bygger ansvarssystemet i artikel 60.1 i direktiv 2007/64 på en avvägning mellan å ena sidan den informationsskyldighet som åligger betaltjänstleverantören och å andra sidan skyldigheten för betaltjänstanvändaren att anmäla en icke auktoriserad transaktion inom en frist på 13 månader för att kunna göra gällande strikt ansvar för betaltjänstleverantören, utan att betaltjänstanvändaren behöver bevisa att felet berott på oaktsamhet eller försummelse.

64 För att en betaltjänstleverantör ska kunna hållas ansvarig för transaktioner som betaltjänstanvändaren inte har auktoriserat, kan borgensmannen följaktligen inte åberopa det ansvarssystem som föreskrivs i artikel 60.1 i direktiv 2007/64, utan måste använda sig av de möjligheter som ges i nationell rätt. Det kan således inte krävas att borgensmannen ska fullgöra den skyldighet att anmäla sådana transaktioner som föreskrivs i artikel 58 i direktivet.

65 Den franska och den tjeckiska regeringens uppfattning, att det finns en risk för att bestämmelserna i direktiv 2007/64 kringgås om skyldigheten att anmäla icke auktoriserade transaktioner inte skulle omfatta betaltjänstanvändarens borgensman, kan inte godtas.

66 Såsom framgår av punkterna 58–60 ovan regleras borgensförbindelsen mellan en betaltjänstleverantör och en borgensman inte av bestämmelserna i direktiv 2007/64 och inte heller av bestämmelserna i något annat unionsrättsligt instrument. Ett sådant avtal omfattas således fortfarande av de rättigheter och skyldigheter som fastställs i tillämplig nationell rätt.

67 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 94 i förslaget till avgörande kan betaltjänstleverantören, om detta föreskrivs i tillämplig nationell rätt, drabbas av följderna av sin försummelse vid genomförandet av en betalningstransaktion, särskilt när denne inte har kontrollerat att transaktionen faktiskt hade auktoriserats av betaltjänstanvändaren, i den mån en sådan oaktsamhet har åsamkat tredje man, såsom borgensmannen, en skada.

68 Möjligheten för borgensmannen att åberopa bestämmelser i nationell rätt för att minska sina skyldigheter gentemot den borgenär som skyddas av borgensåtagandet, för det fall denne varit försumlig vid genomförandet av en betalningstransaktion, påverkar inte på något sätt avtalsförhållandet mellan borgenären och gäldenären, det vill säga mellan betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren, vilket regleras av bestämmelserna i direktiv 2007/64.

69 Av det anförda följer att den andra frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 58 och artikel 60.1 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att de inte utgör hinder mot att betaltjänstanvändarens borgensman, på grund av betaltjänstleverantörens åsidosättande av sina skyldigheter avseende en icke auktoriserad transaktion, gör gällande allmänna nationella regler om ersättningsansvar i avtalsförhållanden gentemot denna leverantör, som är mottagare av borgen, i syfte att ifrågasätta beloppet för den säkerställda skulden.

Rättegångskostnader

70 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

1) **Artikel 58 och artikel 60.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG ska tolkas så, att de utgör hinder mot att betaltjänstanvändare kan göra gällande betaltjänstleverantörens ansvar med stöd av ett annat ansvarssystem än det som föreskrivs i dessa bestämmelser när betaltjänstanvändaren i fråga inte har fullgjort sin underrättelseskyldighet enligt nämnda artikel 58.**

2) **Artikel 58 och artikel 60.1 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att de inte utgör hinder mot att betaltjänstanvändarens borgensman, på grund av betaltjänstleverantörens åsidosättande av sina skyldigheter avseende en icke auktoriserad transaktion, gör gällande allmänna nationella regler om ersättningsansvar i avtalsförhållanden gentemot denna leverantör, som är mottagare av borgen, i syfte att ifrågasätta beloppet för den säkerställda skulden.**

Underskrifter